OLDSCHOOL
STARA DOBRA SZKOŁA

Seria repetytoriów dla szkół gimnazjalnych

TABLICE GIMNAZJALISTY

JĘZYK ANGIELSKI

GIM TEST OK!

TWÓJ DOMOWY NAUCZYCIEL

TABLICE GIMNAZJALISTY

JĘZYK ANGIELSKI

OLDSCHOOL
STARA DOBRA SZKOŁA

Opracowanie tablic:
Joanna Bogusławska, Anna Laskowska, Kaja Mikoszewska

Redaktor serii: **Marek Jannasz**
Ilustracje: **Magdalena Wójcik**
Projekt okładki: **Teresa Chylińska-Kur, KurkaStudio**
Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Kaja Mikoszewska**

Tablice opracowano z wykorzystaniem materiałów z książki „Język angielski dla gimnazjalisty. Gramatyka" autorstwa mgr Joanny Bogusławskiej i mgr Agaty Mioduszewskiej, konsultacja: dr Alisa Mitchel-Masiejczyk, Wydawnictwo Lingo, Warszawa 2016 r.

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp. j., Warszawa 2016

www.gimtestOK.pl

ISBN: 978-83-7892-375-6
ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-477-7

Skład i łamanie: Kaja Mikoszewska

Drodzy Gimnazjaliści!
Jeśli czeka Was klasówka, test bądź egzamin gimnazjalny i nie pamiętacie wszystkich niuansów angielskiej gramatyki, wygodne i przejrzyste tablice pomogą wam uporządkować wiedzę i zrobić szybką powtórkę. Zawierają one wszystkie istotne zagadnienia w pigułce, dzięki czemu będziecie mogli w szybki i prosty sposób przypomnieć i utrwalić sobie najważniejsze informacje.

Zależało nam na tym, aby nauka z naszej książki była nie tylko pożyteczna, ale także przyjemna – zadbaliśmy zarówno o dobór tematów, jak i o nowoczesny układ graficzny z ilustracjami.

Wierzymy, że „Tablice gimnazjalisty" z serii OldSchool przydadzą się Wam na każdym etapie nauki, a także że będą dla Was skuteczną pomocą do powtórki przed egzaminem gimnazjalnym z angielskiego.

Z życzeniami powodzenia
autorzy i redaktorzy Lingo

Część 1. Czasy 7
Czasy 8
Present Simple 9
Present Continuous 13
Past Simple 15
Forma „used to" 17
Past Continuous 18
Present Perfect 20
Past Perfect 22
Future Forms – formy przyszłe 23
Will (Future Simple) 23
Going to 24
Present Continuous 24
Present Simple 25
Porównanie czasów 26

Część 2. Czasowniki 31
Formy czasowników 32
Infinitive vs. Gerund 33
Czasowniki modalne 38
Podział czasowników modalnych ze względu na kontekst 40
Formy „have" i „has got" 44
Czasowniki nieregularne 45

Część 3. Mowa zależna i strona bierna 51
Mowa zależna 52
Strona bierna 56

Część 4. Okresy warunkowe 57
Zerowy okres warunkowy 59
Pierwszy okres warunkowy 59
Drugi okres warunkowy 60
Trzeci okres warunkowy 60

Część 5. Przedimki 61
Przedimki nieokreślone 63
Przedimki określone 64
Przedimek zerowy 67

Część 6. Rzeczowniki 71
Rzeczowniki policzalne 73
Rzeczowniki niepoliczalne 74
Dopełniacz saksoński 75

Część 7. Zaimki 77
Zaimki nieokreślone 82

Część 8. Przymiotniki 85

Część 9. Przysłówki 89

Część 10. Liczebniki 93
Zastosowanie liczebników z przykładami 97

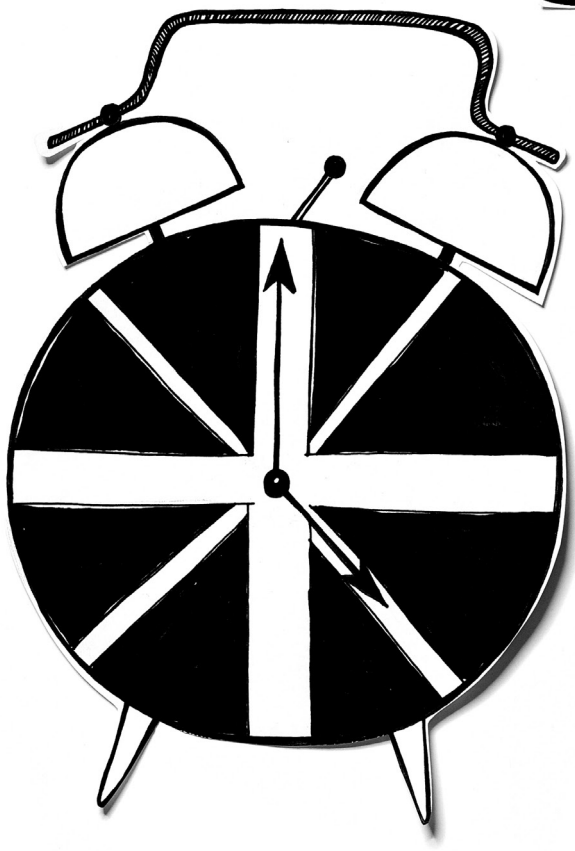
Część 11. Przyimki 99
Przyimki czasu 100
Przyimki miejsca 104
Przyimki ruchu 106
Przyimek przyczyny 108
Przyimki sposobu 108
Wyrażenia przyimkowe 109

Część 12. Spójniki 133

Dodatek 1. Czasowniki frazowe 137

Dodatek 2. Czasowniki nieregularne 147

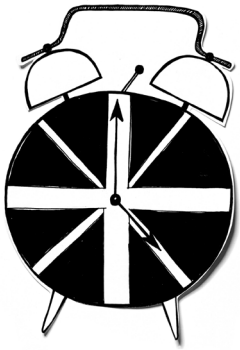
czasy

Czasy

◆ W tej części omówione zostaną:

RODZAJE CZASÓW	
teraźniejsze	· Present Simple · Present Continuous
przeszłe	· Past Simple · Forma „used to" · Past Continuous
perfect	· Present Perfect · Past Perfect
formy przyszłe	· Future Simple · Going to · Present Continuous · Present Simple

Present Simple

BUDOWA CZASU PRESENT SIMPLE

OSOBA + CZASOWNIK + RESZTA ZDANIA

I go to school in Gdynia. – *Chodzę do szkoły w Gdyni.*

PRESENT SIMPLE W TRZECIEJ OSOBIE LICZBY POJEDYNCZEJ

OSOBA (he, she, it) + CZASOWNIK + KOŃCÓWKA „S" + RESZTA ZDANIA

Tom goes to school in Gdynia. – *Tom chodzi do szkoły w Gdyni.*

KONSTRUKCJA ZDANIA PRZECZĄCEGO W PRESENT SIMPLE

OSOBA + **DO NOT** / **DOES NOT** + CZASOWNIK + RESZTA ZDANIA

He doesn't go to school in Gdynia. – *On nie chodzi do szkoły w Gdyni.*

TWORZENIE FORMY DLA 3. OSOBY LICZBY POJEDYNCZEJ

ZASADA	PRZYKŁAD
dla trzeciej osoby liczby pojedynczej (he/she/it) dodajemy „s" na końcu czasownika • uwaga na czasowniki **have**, **go** i **do**	• have → has • go → goes • do → does
gdy czasownik kończy się na „y" i jeżeli przed „y" występuje spółgłoska, „y" zamienia się na „-ies"	• cry → cries • try → tries
gdy czasownik kończy się na „y" i jeżeli przed „y" występuje samogłoska, dodajemy „s" do czasownika	• buy → buys
jeżeli czasownik kończy się na „sh", „s" lub „ch", oprócz „s" dodajemy „e"	• wash → washes • watch → watches • pass → passes
przy użyciu **does** lub **doesn't** znika „s"	• it stings → it doesn't sting → it does sting

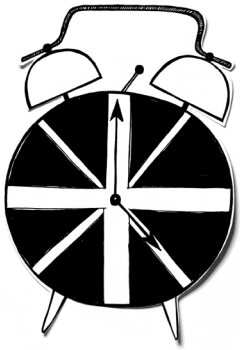
KONSTRUKCJA PYTANIA W PRESENT SIMPLE				
S	O	P	O	T
Słówko pytające: what, when, where, why, how much, how many, how long	**O**perator: **do** (I, you, we, they) **does** (he, she it)	**P**odmiot (osoba): I, you, we, they, he, she, it	**O**rzeczenie (czasownik)	Reszt**a** zdania
Where	Do	You	work?	
How	does	he	spend	weekends?
	Do	you	listen	to music?
	Do	Tom and Lisa	learn	Spanish?

JEŻELI W ZDANIU WYSTĘPUJE CZASOWNIK TO BE (AM, IS, ARE)	
ZASADA	PRZYKŁAD
pytania tworzymy przez inwersję	Who are you? Are you a footballer? *– Kim jesteś? Czy jesteś piłkarzem?*
przeczenia tworzymy przez dodanie **not** do czasownika **to be**	No, I'm not, I'm a student. *– Nie, nie jestem, jestem studentem.*
słowa charakterystyczne (określenia częstotliwości) dla czasu Present Simple stawiamy za tym czasownikiem	I am always late to school. *– Zawsze spóźniam się do szkoły.*

◆ Jeżeli w danym zdaniu użyjemy innego czasownika niż to be, słowa charakterystyczne dla czasu Present Simple stawiamy przed tym czasownikiem, zaraz po osobie. Przykład: I always come late to school.

ZASTOSOWANIE CZASU PRESENT SIMPLE	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności stałe	He watches Naruto. *– On ogląda Naruto.*
czynności powtarzane regularnie	He takes the train to school every morning. *– On codziennie rano jeździ pociągiem do szkoły.*
prawa natury	The sun sets in the west. *– Słońce zachodzi na zachodzie.*
rozkłady jazdy	The plane from Brussels arrives at 8:30. *– Samolot z Brukseli przylatuje o 8.30.*
komentarze sportowe, recenzje filmowe, narracja	Peterson overtakes Williams and wins the race. *– Peterson wyprzedza Williamsa i wygrywa wyścig.*
komentarz sportowy/ recenzje filmowe	Mike Dalton plays the part of Macbeth. *– Mike Dalton gra rolę Makbeta.*
recenzja	We see the main character as he wants to plan his trip. He doesn't know where to go, he only knows he wants to travel far. *– Widzimy głównego bohatera, gdy chce zaplanować swoją podróż. Nie wie, dokąd pojechać, wie tylko, że chce pojechać daleko.*
recenzja/narracja	I see him and tell him „hi", he looks at me, but pretends he doesn't see me. Unbelievable! *– Widzę go i mówię „cześć", patrzy na mnie, ale udaje, że mnie nie widzi. Niebywałe!*
instrukcje	First you wash the chicken. Then you fill it with mushrooms and you put it in the oven. *– Najpierw wymyj kurczaka. Następnie wypełnij go grzybami i włóż do piekarnika.*
nagłówki gazet	20 people win money in a lottery. *– 20 osób wygrywa pieniądze w loterii.*

- Czasu Present Simple używamy z następującymi wyrazami: **usually, often, always, sometimes, never, every...** (**day, month,** etc.), **in the morning, afternoon, evening, at night, at the weekend, on Mondays,** etc.
- Dłuższe określenia, typu np.: **every day,** stosowane są albo na samym początku, albo na końcu zdań twierdzących (wyjątkiem jest **hardly ever**).

Present Continuous

BUDOWA CZASU PRESENT CONTINUOUS

OSOBA + **TO BE** (*być*) + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję czasownika **to be**	tworzymy przez dodanie **not** do czasownika **to be**
What are you doing? I'm washing the dishes now. – *Co robisz? Myję teraz naczynia.*	I'm not listening to the radio now. – *Nie słucham teraz radia.*

- Charakterystyczne słowa i określenia, z którymi występuje Present Continuous: **now, at the moment, at present, these days, still, nowadays, as** (osoba) **speak**.

TWORZENIE FORMY CIĄGŁEJ CZASOWNIKA

ZASADA	PRZYKŁAD
jeśli czasownik zakończony jest spółgłoską → dodajemy **-ing**	· work + ing → working
jeśli w czasowniku jednosylabowym przedostatnia jest spółgłoska → dopisujemy tylko **-ing**	· help → helping
jeśli czasownik kończy się na „-e" → znika „e"	· take + ing → taking
jeśli czasownik kończy się na „-ie" → zamieniamy „-ie" na „-ying"	· die → dying
nie ma znaczenia, czy przed „-y" stoi spółgłoska czy samogłoska → dodajemy **-ing**	· play → playing · cry → crying
jeśli w czasowniku **jednosylabowym** przedostatnia jest samogłoska → podwajamy ostatnią spółgłoskę tego czasownika	· stop → stopping · swim → swimming · put → putting

UŻYCIE CZASU PRESENT CONTINUOUS	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności dziejące się w chwili mówienia o nich	• She's reading a magazine now. *– Ona czyta teraz magazyn.* • Tom is looking for his glasses as we speak. *– Podczas gdy my rozmawiamy, Tom szuka swoich okularów.*
czynności, w trakcie których jesteśmy, a które nie dzieją się konkretnie w trakcie mówienia o nich	• My father is looking for a new job now. *– Mój ojciec szuka nowej pracy.* • I'm reading a new book by Agatha Rae. *– Czytam nową książkę autorstwa Agathy Rae.*
wyrażanie złości, irytacji wobec powtarzających się i drażniących nas sytuacji, ze słówkami: **always**, **constantly**, **continually**	• You're always losing your keys, try to remember where you put them! *– Ciągle gubisz swoje klucze, postaraj się zapamiętać, gdzie je kładziesz!* • You're constantly interrupting me when I'm talking. *– Ciągle przerywasz mi, gdy mówię.*
wyrażanie czynności zaplanowanych na przyszłość i podanie, na kiedy są zaplanowane	• I'm seeing my best friend tonight. *– Widzę się z przyjaciółką dziś wieczorem.* • We're going to the cinema on Monday. *– W poniedziałek idziemy do kina.*
sytuacje zmieniające się, dynamiczne, podlegające procesom	• Winter is coming, it's getting colder outside. *– Nadchodzi zima, robi się zimniej na zewnątrz.* • Let's go home, it's getting late. *– Chodźmy do domu, robi się późno.*
opisywanie obrazków i zdjęć	• In the picture I can see people sitting in a park, having a picnic. The man is drinking coffee and eating a sandwich, the woman is reading a book. *– Na zdjęciu widzę ludzi siedzących w parku, mających piknik. Mężczyzna pije kawę i je kanapkę, kobieta czyta książkę.*

Past Simple

BUDOWA CZASU PAST SIMPLE
OSOBA + CZASOWNIK W II FORMIE (LUB Z KOŃCÓWKĄ **-ED**, JEŚLI JEST REGULARNY) + OKREŚLENIE CZASU
I ate dinner two hours ago. – *Zjadłam kolację dwie godziny temu.*

- Pytanie i przeczenie tworzymy przez operator **did**, przy którym czasownik wraca do podstawowej formy.

KONSTRUKCJE Z CZASEM PAST SIMPLE		
ZDANIE OZNAJMUJĄCE	PYTANIE	PRZECZENIE
I washed the floor yesterday. – *Wymyłam wczoraj podłogę.*	When did you wash the floor? – *Kiedy wymyłaś podłogę?*	I didn't wash the floor. – *Nie wymyłam podłogi.*
I ate dinner two hours ago. – *Zjadłam kolację dwie godziny temu.*	When did you eat dinner? – *Kiedy zjadłaś kolację?*	I didn't eat dinner two hours ago, I ate it half an hour ago. – *Nie zjadłam kolacji dwie godziny temu, zjadłam ją pół godziny temu.*

JEŻELI W ZDANIU WYSTĘPUJE CZASOWNIK TO BE (WAS/WERE)	
PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję	tworzymy przez dodanie **not** do czasownika **to be**
Was he sick yesterday? – *Czy był wczoraj chory?*	Bob was not (wasn't) sick three hours ago. – *Bob nie był chory trzy godziny temu.*

KONSTRUKCJA PYTANIA W PAST SIMPLE				
S	O	P	O	T
Słówko pytające: What, when, where, why, how much, how many, how long	**O**perator: **did**	**P**odmiot (osoba): I, you, we, they, he, she, it	**O**rzeczenie (czasownik)	Reszt**a** zdania
Where	did	you	work?	
How	did	he	spend	weekends?
	Did	you	listen	to the CD I gave you?
	Did	Tom and Lisa	learn	Spanish last year?

UŻYCIE CZASU PAST SIMPLE	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności, które **zakończyły się w określonym momencie** w przeszłości (wiemy dokładnie kiedy)	• They went to the cinema last month. *– Oni poszli do kina w zeszłym miesiącu.* • I watched TV two hours ago. *– Oglądałam telewizję dwie godziny temu.*
czynności, które **działy się jedna po drugiej** w przeszłości, kiedy coś opowiadamy	She paid the driver, then she got out of the taxi, then she answered the phone. *– Ona zapłaciła taksówkarzowi, potem wysiadła z taksówki, następnie odebrała telefon.*

◆ Czasu Past Simple używamy z określeniami takimi jak: **yesterday, then, when, last night/week/day/month/years..., some time ago, in 1997** – każdym możliwym określeniem, kiedy coś się wydarzyło.

Forma „used to”

- Formy **used to** używamy, kiedy chcemy powiedzieć o czynności, którą regularnie przez jakiś czas wykonywaliśmy w przeszłości, ale która jest już nieaktualna.

BUDOWA ZDANIA TWIERDZĄCEGO
OSOBA + **USED TO** + CZASOWNIK W FORMIE PODSTAWOWEJ
• Michał used to live in Gdynia, but now he lives in Kraków. *– Michał mieszkał w Gdyni, ale teraz mieszka w Krakowie.* • People used to bake cakes, but now they often buy them in bakeries. *– Ludzie mieli w zwyczaju piec ciasta, ale teraz często je kupują.*

- Podczas tworzenia pytań i przeczeń forma **used to** zmienia się w **use to**.

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ	
PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy z użyciem operatora **did**	tworzymy z użyciem formy **didn't**
Did Alan use to smoke? *– Czy Alan palił?*	Mary didn't use to drink coffee, but now she cannot live a day without it. *– Mary nie pijała kawy, ale teraz nie może przeżyć nawet jednego dnia bez niej.*

Past Continuous

BUDOWANIE ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **TO BE** (**WAS** DLA I, HE, SHE, IT, **WERE** DLA WE, YOU, THEY)
+ CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

I was playing tennis. – *Grałam w tenisa*.

BUDOWA PYTANIA

TO BE + OSOBA + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

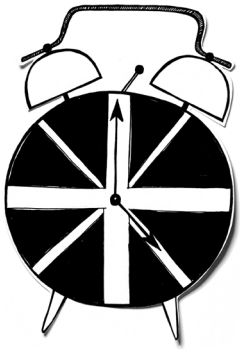
Were you playing tennis? – *Czy grałaś w tenisa?*

BUDOWA PRZECZENIA

OSOBA + **TO BE NOT** + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

I wasn't playing tennis. – *Nie grałam w tenisa.*

- Charakterystyczne słowa, z którymi występuje Past Continuous: **while, when, as.**

- Czas Past Continuous to czas niedokonany.

UŻYCIE CZASU PAST CONTINUOUS	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności niezakończone, będące w trakcie dziania się	I was having dinner. – *Jadłem obiad.* (czas Past Continuous, czas niedokonany, czynność niezakończona) porównaj: I had dinner. – *Zjadłem obiad.* (czas Past Simple, czas dokonany, czynność zakończona)
czynności, które były w trakcie, działy się w przeszłości	We were watching a film between 4 and 6 pm. *– Oglądaliśmy filmy między 16.00 a 18.00.*
dłuższa czynność, która została przerwana przez to, co opisuje Past Simple	• He was walking down the street when his friend called him. – *Szedł ulicą, kiedy zadzwonił do niego przyjaciel.* • She was taking a shower when her phone rang. *– Brała prysznic, gdy jej telefon zadzwonił.*

Present Perfect

BUDOWANIE ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **HAVE**/**HAS** (**HAS** DLA HE/SHE/IT) + TRZECIA FORMA CZASOWNIKA (PAST PARTICIPLE) LUB CZASOWNIK REGULARNY Z KOŃCÓWKĄ **-ED**

- I have cleaned the flat. – *Sprzątnęłam mieszkanie.*
- Ben has broken his leg. – *Ben złamał nogę.*

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję **have/ has** (jest to forma czasownika **to be** w czasie Present Perect) i osoby	tworzymy przed dodanie **not** do **have/has**
Have you ever eaten such delicious strawberries? – *Czy kiedykolwiek jadłeś takie pyszne truskawki?*	I have never eaten such delicious strawberries. – *Nigdy nie jadłam pyszniejszych truskawek.*

- Charakterystyczne słówka z Present Perfect: **just, already, yet, recently, since, for, lately, ever, never, so far.** Słówka te stosujemy po **have/has.**
- **So far** używamy na końcu zdań. **Yet** – stosujemy zawsze na końcu i tylko w zdaniach przeczących oraz w pytaniach.

RÓŻNICE POMIĘDZY FOR I SINCE

FOR	SINCE
używamy, kiedy chcemy zaznaczyć, że coś dzieje się od jakiegoś czasu	używamy, kiedy chcemy określić konkretny moment w czasie, kiedy coś się zaczęło
for = okres	**since** = konkretny moment, może być to konkretny dzień, godzina, święto itp.

UŻYCIE CZASU PRESENT PERFECT	
ZASADA	PRZYKŁAD
czynność bądź sytuacja, które zaczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej, zwłaszcza ze słówkami **for** i **since**	• Rachel has had her dog for three years. *– Rachel ma psa od trzech lat (zaczęła go mieć trzy lata temu i ma go do teraz)* • Mark has known Betty since 1995. They have known each other for almost twenty years. *– Mark zna Betty od 1995 roku. Znają się od prawie dwudziestu lat.*
czynność, która zakończyła się, ale nie wiemy kiedy – chcemy jedynie wyrazić fakt, że miała miejsce	• She has just washed her hair. *– Ona dopiero co umyła włosy.* • Jack's dad has bought a sailing boat. *– Ojciec Jacka kupił żaglówkę.*
pytanie o doświadczenie danej osoby – czy kiedykolwiek coś zrobiła lub miała z czymś do czynienia (konstrukcja **have you ever...?**)	• Have you ever seen a solar eclipse? *– Czy widziałeś kiedykolwiek zaćmienie słońca?* No, I have never seen a solar eclipse yet. *– Nie, jeszcze nigdy nie widziałem zaćmienia słońca.* • Have you ever been to Canada? Yes, I have. *– Czy byłaś kiedykolwiek w Kanadzie? Tak, byłam.*
kiedy w zdaniu występuje słowo **since**, przyjmuje się, że część zdania przed **since** jest w Present Perfect, a za **since** – w Past Simple	• I have known her since she started learning here. *– Znam ją, od kiedy zaczęła tu się uczyć.* • Max hasn't seen Maggie since she left school. *– Max nie widział Maggie, odkąd skończyła szkołę.*

◆ W Present Perfect liczy się sam fakt, że czynność miała miejsce, a nie kiedy. Jest to podstawowa różnica między tym czasem a Past Simple, w którym zawsze wiemy, kiedy dokładnie coś się zakończyło.